Rekenkamer
ROTTERDAM

Meent 94
t 010 • 267 22 42

Postbus 70012
3000 KP Rotterdam

info@rekenkamer.rotterdam.nl
www.rekenkamer.rotterdam.nl

Gemeente Rotterdam
Gemeenteraad
d.t.k.v. de griffie
Coolsingel 40
3011 AD ROTTERDAM

datum
30 november 2022

ons kenmerk
RR/22.073/MvA/JW/CL

pagina
1 van 1

betreft
onderzoeksprogramma 2023

Geacht raadslid,

Hierbij ontvangt u het onderzoeksprogramma voor 2023. In het programma zijn, naast de lopende onderzoeken, vijf nieuwe onderzoeken opgenomen. Voor het selecteren hiervan hebben we een nieuwe manier ontwikkeld die we in de bijlage bij de programmering uitgebreid hebben toegelicht. Het doel van deze nieuwe aanpak is door middel van een transparant selectieproces en een goede balans tussen de inbreng van raadsleden, burgers en medewerkers van de rekenkamer te komen tot een realistische agenda.

Graag licht ik de inhoud van het programma toe in de Commissie Rekenkamer Rotterdam (CRR) op 13 december 2022. Daarbij zal tevens worden stilgestaan bij de eerste ervaringen die met de nieuwe werkwijze zijn opgedaan.

Voor de nieuwe onderwerpen in het programma wordt de eerste stap om een onderzoeksopzet op te stellen die ook aan de raad wordt aangeboden. Desgewenst kunnen deze in de betreffende vakcommissies worden toegelicht.

Ik hoop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,

~~prof.~~ dr. ir. Marjolein van Asselt
directeur

bijlagen
1

onderzoeksprogramma 2023 Rekenkamer Rotterdam

Albrandswaard, Barendrecht, Capelle aan den IJssel, Krimpen aan den IJssel, Lansingerland en Rotterdam

Rekenkamer Albrandswaard | Rekenkamer Barendrecht | Rekenkamer Capelle aan den IJssel | Rekenkamer Krimpen aan den IJssel | Rekenkamer Lansingerland | Rekenkamer Rotterdam

onderzoeksprogramma 2023 Rekenkamer Rotterdam

Albrandswaard, Barendrecht, Capelle aan den IJssel, Krimpen aan den IJssel, Lansingerland en Rotterdam

Rekenkamer
ROTTERDAM

Rekenkamer
ROTTERDAM

1 inleiding

Het onderzoeksprogramma 2023 presenteert de onderzoeken die de Rekenkamer Rotterdam in het komende jaar afrondt en opstart. Via een verordeningenstructuur en een qualitate qua benoeming van de directeur is de Rekenkamer Rotterdam de facto ook de rekenkamer voor vijf regiogemeenten. Dit onderzoeksprogramma betreft alle gemeenten waarvoor de rekenkamer de rekenkamerfunctie vervult: Rotterdam, Albrandswaard, Barendrecht, Capelle aan den IJssel, Krimpen aan den IJssel en Lansingerland.

De Rekenkamer Rotterdam is de enige grootstedelijk rekenkamer die ook voor meerdere gemeenten in de regio werkt. Alleen de Rekenkamer Metropool Amsterdam werkt in een gemeenschappelijke regeling naast Amsterdam nog voor de gemeente Zaanstad. Dat juist de huidige gemeenten zijn aangesloten bij de Rekenkamer Rotterdam is organisch zo gegroeid. Alle vijf gemeenten zijn buren van Rotterdam, maar zijn verder divers in omvang en mate van onderlinge verbondenheid.
Zo'n diverse verzameling roept de natuurlijke vraag op naar de meerwaarde. Welke meerwaarde heeft het voor de gemeenteraad van Rotterdam, voor de rekenkamer zelf en voor de deelnemende gemeenten om een rekenkamer te hebben die voor zes gemeenteraden werkt?

De Rekenkamer Rotterdam werkt in de eerste plaats voor de gemeenteraad van Rotterdam, die ook het grootste deel van het budget (80%) beschikbaar stelt. Vorig jaar is in de onderzoeksprogrammering voor de regiogemeenten nog uitgegaan van de veronderstelling dat de Rekenkamer Rotterdam in staat was om naast de rapporten voor Rotterdam nog tien rapporten voor de vijf regiogemeenten op te leveren. Afgelopen jaar is duidelijk geworden dat die verwachting niet realistisch is. Dat heeft niet alleen te maken met de verhouding tussen capaciteit en budget, maar ook met de aard van de Rekenkamer Rotterdam. Deze rekenkamer is goed in grote complexe, grondige, gezaghebbende onderzoeken naar de grootstedelijke en grootschalige problematiek. Tegelijkertijd is het een kleine organisatie. De organisatie is te klein voor een gespecialiseerde regio-afdeling. Dat betekent dat het werk voor de regiogemeenten moet aansluiten bij de competentiestructuur van de rekenkamer. Ook is de behoefte aan wat 'couleur locale' wordt genoemd niet altijd goed in te vullen.

Afgelopen jaar is de Rekenkamer Rotterdam in een open proces met de gemeenteraden in gesprek getreden over deze probleemanalyse en de noodzaak van het herijken van verwachtingen. De tussenstand daarvan is dat de verwachtingen zeer uiteenlopend blijven en dat het zoekproces complex is. Daarmee is deze onderzoeksprogrammering niet alleen een inhoudelijk, maar ook een strategisch document.

Voor Rotterdam is met de onderzoeksprogrammering van 2022 de groslijst opgeschoond, zodat we voor 2023 naast het afronden van lopende onderzoeken nieuwe onderwerpen kunnen programmeren. Daar hebben we een nieuwe manier voor ontwikkeld, die we hierna zullen toelichten.

Voor de regiogemeenten is de nog openstaande lijst van onderzoeken de basis geweest voor de voorliggende onderzoeksprogrammering. Daarbij zijn niet langer de informele en organische gegroeide afspraken over het aantal onderzoeken als vertrekpunt genomen, maar wordt vanuit een aantal uitgangspunten een voorstel gedaan waarover we graag met de gemeenteraden in gesprek gaan.

1-1 nieuwe werkwijze programmering Rotterdam

De programmering voor 2023 voor Rotterdam is tot stand gekomen via een nieuwe werkwijze. Het doel van deze nieuwe aanpak is om door middel van een transparanter selectieproces en op basis van een goede balans tussen de inbreng van raadsleden, burgers en medewerkers te komen tot een realistische agenda. Daarmee wordt ook voorkomen dat er te veel tijd verstrijkt tussen het agenderen en daadwerkelijk in onderzoek nemen en is er meer ruimte om in te spelen (via moties) op gevraagde onderzoeken.

Een belangrijke verandering voor raadsleden is dat zij op een andere wijze betrokken worden. Voortaan zullen alle raadsleden voor de zomer worden benaderd om hen de mogelijkheid te bieden een onderwerp aan te dragen voor de onderzoeksagenda. Daarnaast kan de raad gedurende het jaar de rekenkamer ook via een motie vragen een onderzoek te doen. In september zal in een sessie met raadsleden een shortlist met onderwerpen nader worden besproken. Deze sessie heeft tot doel per onderwerp te verdiepen wat de kennisbehoefte is en met welke insteek de raad het meest geholpen is. De uiteindelijke selectie wordt vervolgens door de rekenkamer bepaald.

Een ander onderdeel van de nieuwe werkwijze is dat jaarlijks een opvolgingsonderzoek wordt geprogrammeerd. Dit is een onderzoek waarin de rekenkamer de opvolging van de aanbevelingen van eerder onderzoek nagaat. Door dit als vast onderdeel van de programmering op te nemen, wil de rekenkamer de raad meer inzicht geven in wat feitelijk gebeurd is met de toezeggingen door het college.

De nieuwe werkwijze is vastgelegd in een beschrijving die in bijlage 2 is opgenomen. Omdat de nieuwe werkwijze gedurende dit jaar is ontwikkeld, is de huidige programmering nog niet volledig volgens de nieuwe procesbeschrijving tot stand gekomen. Dit jaar is de uitvraag onder raadsleden daarom nog anders verlopen. Tijdens een bijeenkomst in september konden raadsleden onderwerpen inbrengen. Daarnaast is raadleden nog de mogelijkheid geboden na de bijeenkomst onderwerpen aan te dragen. Vanaf volgend jaar wordt de nieuwe werkwijze volledig gevolgd.

1-2 programmering regiogemeenten

Zoals in de inleiding is geschetst, is de programmering voor de vijf regiogemeenten waarvoor de Rekenkamer Rotterdam onderzoek uitvoert steeds meer gaan knellen. Het aantal onderzoeken op de programmering was dermate gegroeid dat dit niet meer in verhouding stond tot de financiële bijdragen, capaciteit en de werkwijze van de

rekenkamer. Dit had onder andere tot gevolg dat grote vertraging tussen het moment van programmeren en de start optrad en er druk kwam te staan op de uitvoering van onderzoeken in Rotterdam. Om recht te doen aan zowel de financiële verhoudingen als het uitgangspunt dat de Rekenkamer Rotterdam is opgericht als rekenkamer voor Rotterdam (en het uitvoeren van onderzoek voor de gemeenteraad van Rotterdam dus ook de primaire verantwoordelijkheid is) wordt de programmering voor de regiogemeenten anders ingestoken.

Deze wijziging leidt tot de nodige veranderingen ten opzichte van het verleden. Niet langer worden ongeveer tien specifieke onderzoeken voor de regiogemeenten geprogrammeerd. De rekenkamer beseft zich terdege dat dit een serieuze verandering is ten opzichte van de verwachtingen die in het verleden zijn gewekt en begrijpt dat dit tot teleurstelling zou kunnen leiden. Door onderstaande uitgangspunten te hanteren denkt de rekenkamer echter een verantwoorde en meer evenwichtige onderzoeksprogrammering voor alle gemeenten te kunnen bieden.

De volgende uitgangspunten zijn leidend geweest in de keuzes die de rekenkamer voor de programmering heeft gemaakt:

- De rekenkamer heeft een onafhankelijke positie en bepaalt zelf de onderwerpen waarnaar onderzoek wordt gedaan.
- Het onderzoeksportfolio sluit aan bij de competentiestructuur die de rekenkamer heeft.
- Er wordt ingezet op synergie en meerwaarde van deelname van zes gemeenten.
- De inzet van de capaciteit moet in verhouding zijn tot de financiële bijdrage en als fair ervaren worden door alle deelnemende gemeenteraden.
- De planning moet realistisch en haalbaar zijn.

Dat betekent dat de voorliggende onderzoeksagenda een aanbodgestuurde programmering is die uitgaat van de capaciteit van de rekenkamer. Met de huidige onderzoekstaf (ruim vier fte projectleider en ruim acht fte onderzoekers) kan de rekenkamer maximaal tien onderzoeken tegelijk in portefeuille hebben. De projecten kunnen verschillen in doorlooptijd. De praktijk leert dat een onderzoek door de Rekenkamer Rotterdam minimaal een maand of tien kost, ook vanwege de interne kwaliteitscontrole en wederhoorprocedures. De gemiddelde doorlooptijd bedraagt in de praktijk 1 tot 1,5 jaar. De rekenkamer gaat meer sturen op het voorkomen van overschrijding van deze doorlooptijd voor de regiogemeenten.

In de huidige financiële verhoudingen leveren de regiogemeenten samen bijna 20% van het budget. Dat betekent dat de inzet voor de regiogemeenten ook maximaal 20% van de capaciteit bedraagt.[1] Uitgaande van maximaal tien projecten tegelijk in portefeuille en de 80-20 verdeling kan de rekenkamer maximaal twee projecten in portefeuille hebben die alleen voor regiogemeenten worden uitgevoerd. Dat betekent dat het een puzzel is uit te komen op een onderzoeksprogrammering waarbij we voor alle regiogemeenten onderzoek doen in een verhouding die ook onderling voldoende fair is. Dat kan niet ieder jaar precies kloppen, maar over een volledige raadsperiode moet de inzet van de aan de regiogemeenten bestede capaciteit wel recht doet aan de onderlinge verschillen in budget. We zullen eind 2023 op basis van tijdschrijfdata

1 De Rekenkamer Rotterdam heeft als uitgangspunt dat primair voor de gemeente Rotterdam wordt gewerkt. Dat bekent dat de maximale omvang van de financiële bijdrage en ingezette capaciteit voor andere gemeenten ook nooit meer dan 20% kan bedragen.

evalueren of de daadwerkelijke inzet van de onderzoekscapaciteit voor de regiogemeenten inderdaad rond de 20% is.

Voor 2023 is een voorstel opgenomen met verschillende vormen van combinatie-onderzoek. Met deze programmering kan in 2023 ervaring worden opgedaan, zodat samen met de deelnemende gemeenten kan worden geëvalueerd welke vormen (meer)waarde hebben.

1-3 leeswijzer

In hoofdstuk 2 is zijn de lopende en de op te starten onderzoeken voor Rotterdam uitgewerkt. In het derde hoofdstuk is een overzicht met onderzoeken voor Albrandswaard, Barendrecht, Capelle aan den IJssel, Krimpen aan den IJssel en Lansingerland opgenomen. Daar waar mogelijk is een indicatie gegeven van het moment van publiceren. In bijlage 1 is een integraal overzicht opgenomen met een publicatieagenda. Bijlage 2 bevat de nieuwe werkwijze in Rotterdam.

2 Rotterdam

2-1 lopende onderzoeken

integriteit
De rekenkamer is in december 2020 in een motie verzocht onderzoek te doen naar ambtelijke integriteit binnen de gemeente Rotterdam. In februari 2022 is het werkdocument van dit onderzoek gepubliceerd (als bijlage bij het jaarverslag 2021). In het werkdocument staat beschreven dat het onderzoek zich richt op het gehele proces van 'detecteren, oppakken, onderzoeken, afhandelen en leren van mogelijke integriteitsschendingen'. In het onderzoek wordt ook aandacht besteed aan de bevorderende en belemmerende factoren in de organisatiecultuur die hier invloed op hebben. Met het publiceren van het werkdocument is de uitvoering van het onderzoek in februari 2022 gestart.

Voor de uitvoering van het onderzoek wordt er onder andere een enquête uitgezet, casusgericht onderzoek verricht en er wordt onderzoek verricht naar de organisatiecultuur. De enquête is voor de zomer van 2022 uitgezet onder zo'n 19.000 ambtenaren van de gemeente Rotterdam (inclusief inhuur en stagiaires) en zo'n 3.300 oud-medewerkers. Het cultuuronderzoek en het casusonderzoek zijn ook in 2022 opgestart en lopen nog door in 2023. Publicatie vindt naar verwachting plaats in de tweede helft van 2023.

groene buitenruimte
Op 17 mei 2022 heeft de rekenkamer de opzet voor het onderzoek groene buitenruimte gepubliceerd. Met dit onderzoek beoogt de rekenkamer inzicht te geven in de waarde van de groene buitenruimte voor klimaatadaptatie en bewoners enerzijds; en anderzijds op de manier waarop de gemeente bij vergroening rekening houdt met het beheer en financiering van de groene buitenruimte. Voor de beantwoording van deze vragen zal de rekenkamer aandacht besteden aan (de ontwikkeling van) het areaal aan groen in de gemeente, het (type) groen dat recentelijk is toegevoegd en hoe dit toegevoegde groen bijdraagt aan klimaatadaptatie. Daarnaast zal de rekenkamer nagaan hoe bewoners het groen beoordelen en hoe het beheer en de financiering van het groen is ingericht. Het onderzoeksrapport zal naar verwachting in het vierde kwartaal van 2023 aan de raad worden aangeboden.

collegetargets
Naar aanleiding van het definitieboekje van het college en de motie Tijd voor targets brengt de rekenkamer een rapport uit over de opzet van de collegetargets 2022-2026. In het rapport beoordeelt de rekenkamer de targets aan de hand van de normen over de doelformulering, nulmeting, controleerbaarheid en beleidstheorie. Conform de motie wordt een technische sessie georganiseerd over het definitieboekje en het rekenkamerrapport. De rekenkamer brengt het rapport begin 2023 uit.

ROTTERDAM BLAAK

woonvisie synthese
De rekenkamer heeft in de periode april 2022 tot en met oktober 2022 drie onderzoeksrapporten gepubliceerd over woonbeleid, namelijk van de gemeenten Rotterdam, Barendrecht en Lansingerland. Eind november 2022 wordt een rapport over het woonbeleid van de gemeente Albrandswaard gepubliceerd en in het eerste kwartaal van 2023 een rapport over het woonbeleid van Capelle aan den IJssel. Daarmee zal de rekenkamer dan het woonbeleid van vijf gemeenten hebben onderzocht.

De rekenkamer vindt het van belang te reflecteren op de uit die vijf woonvisie-onderzoeken verkregen kennis. Zoals eerder aangekondigd in de onderzoeks–programmering 2022 zal de rekenkamer een synthese uitvoeren van de vijf onderzoeken die de rekenkamer heeft uitgevoerd naar woonvisies. De rekenkamer beoogt met deze analyse inzicht te krijgen in overeenkomsten en verschillen in het woonbeleid van de onderzochte gemeenten, in mogelijke verklaringen voor de gevonden overeenkomsten en verschillen en in de regionale samenwerking in het woonveld en de mate waarin regionale doelstellingen zijn gerealiseerd. De opzet van de synthese wordt gelijktijdig met deze onderzoeksprogrammering gepubliceerd op de website van de rekenkamer. De synthese zal uitmonden in een rapportage die voor het zomerreces van 2023 zal worden aangeboden aan de gemeenteraden van de vijf onderzochte gemeenten.

vervolgonderzoek algoritmes
In april 2021 bracht de Rekenkamer Rotterdam het rapport ‘Gekleurde technologie’ uit. Dit onderzoek liet zien dat de gemeente Rotterdam op dat moment onvoldoende zicht had op de aard en het gebruik van algoritmes binnen de organisatie. Daarnaast werd geconcludeerd dat de gemeente te weinig aandacht besteedde aan het beheersen van ethische risico’s bij de ontwikkeling en uitvoering van algoritmes. Het college heeft alle aanbevelingen uit dit rapport overgenomen en aan de gemeenteraad laten weten dat zij begin 2022 verschillende maatregelen zal nemen om te zorgen voor goede governance van hoog-risico algoritmes.

De gemeenteraad heeft bij de raadsbehandeling van het rapport ‘Gekleurde technologie’ een motie aangenomen waarin de rekenkamer verzocht wordt een vervolgonderzoek te doen naar de toepassing van algoritmes bij de gemeente.
De rekenkamer publiceert de onderzoeksopzet in december 2022. De publicatie van het onderzoek is eind 2023 voorzien.

De Rekenkamer Metropool Amsterdam voert gelijktijdig ook eigen onderzoek uit naar de toepassing van algoritmes in de gemeente Amsterdam. Tijdens het onderzoek vindt uitwisseling plaats over de aanpak en de bevindingen.

2-2 nieuw te starten onderzoek

In 2023 start de rekenkamer vijf nieuwe onderzoeken. Deze zijn in de onderstaande tabel opgenomen. Per onderzoek is een korte toelichting gegeven.

tabel 2-1: overzicht te starten onderzoeken Rotterdam

Gemeenschappelijke regeling Jeugdhulp
Opvolgingsonderzoek opvang daklozen
Verkeersveiligheid
Regeling Grote Projecten
Toegankelijkheid dienstverlening

Gemeenschappelijke regeling Jeugdhulp

De nieuwe Jeugdwet, en daarmee de decentralisatie van de jeugdzorg naar gemeenten, is zeven jaar oud. Voor een goede uitvoering van de Jeugdwet dienen gemeenten waar nodig samen te werken. De regionale inkoop van Rotterdam valt onder de Gemeenschappelijke Regeling Jeugdhulp Rijnmond (GRJR). Naast Rotterdam horen ook Albrandswaard, Barendrecht, Capelle aan den IJssel, Krimpen aan den IJssel, Lansingerland en nog negen andere gemeenten tot de GRJR. Op dit moment koopt de GRJR vijf soorten jeugdhulp regionaal in. De komende jaren zullen verschillende hervormingen in de jeugdzorg worden doorgevoerd. Het rijk werkt toe naar aanpassing van het stelsel via een hervormingsagenda. Het belang van regionale samenwerking zal daarbij verder toenemen. De rekenkamer zal in 2023 een onderzoek starten naar het functioneren van huidige gemeenschappelijke regeling. De publicatie wordt in de eerste helft van 2024 verwacht.

opvolgingsonderzoek opvang daklozen

In 2023 gaat de rekenkamer onderzoek doen naar de opvolging van het onderzoek ‘Niet thuis geven’ dat in 2018 werd gepubliceerd. In het onderzoek naar de opvang van daklozen zijn zeven aanbevelingen geformuleerd. De rekenkamer gaat na op welke wijze het college uitvoering heeft gegeven aan de destijds gedane toezeggingen.
Het onderzoek start begin 2023 en zal rond de zomer van 2023 worden gepubliceerd.

verkeersveiligheid

De gemeente Rotterdam zet actief in op verkeersveiligheid in de stad. Onder andere wordt aandacht besteed aan een veilige infrastructuur, veilige verplaatsingen en veilige verkeersdeelnemers. Niettemin blijkt dat Rotterdam in vergelijking met andere gemeenten uit de G4 te maken heeft met meer verkeersdoden per 100.000 inwoners. Via een aanpak gericht op infrastructuur, educatie, voorlichting en handhaving probeert de gemeente een veiligere verkeerssituatie voor inwoners van de stad te creëren. De aanpak is vastgelegd in het beleidsplan ‘Rotterdam Veilig Vooruit’ dat de gemeentelijke acties voor de periode 2019 - 2023 bevat. Het aflopen van het beleidsplan is, in combinatie met de hoge score bij een uitvraag onder burgers naar thema’s voor rekenkameronderzoek, reden dit onderzoek te starten. De rekenkamer zal in de tweede helft van 2023 hiermee beginnen. De uitkomsten worden in de loop van 2024 verwacht.

Regeling Grote Projecten
In 2012 is de Regeling Risicovolle Projecten Rotterdam in werking getreden. De regeling moet er voor zorgen dat de gemeenteraad bij aangewezen projecten 'in een zo vroeg mogelijk stadium relevante informatie verkrijgt om op basis daarvan vanuit zijn controlerende taak (indien nodig) bij te kunnen sturen op de aspecten tijd, geld en kwaliteit/functionaliteit.' De regeling is bedoeld voor risicovolle projecten die uitstijgen boven de complexiteit en financiële risico's van andere grote projecten. De raad bepaalt of sprake is van een risicovol project waarvoor deze regeling van toepassing is. De regeling is ingesteld naar aanleiding van een beoordeling van de Rekenkamer Rotterdam van de sturing bij grote projecten.

De rekenkamer gaat evalueren in hoeverre deze regeling daadwerkelijk de controlerende taak van de gemeenteraad versterkt en van meerwaarde is ten opzichte van de andere instrumenten als de monitor grote projecten. Specifiek zal de rekenkamer kijken naar de huidige toepassing van het instrument bij Boijmans van Beuningen. Het onderzoek zal naar verwachting rond de zomer van 2023 starten en in de eerste helft van 2024 worden gepubliceerd.

toegankelijkheid dienstverlening
Sinds 2016 geldt het VN-verdrag Handicap in Nederland. Naar aanleiding van het VN-verdrag heeft de Gemeente Rotterdam in 2020 de Lokale Agenda Toegankelijkheid (LAT) opgesteld. Met de LAT wil de gemeente de stad toegankelijker maken. De LAT maakt onderscheid tussen drie vormen van toegankelijkheid: fysiek, sociaal en informatietoegankelijkheid.

De rekenkamer gaat onderzoeken in hoeverre het de gemeente lukt de ambities uit de LAT waar te maken. Speciale aandacht van de rekenkamer gaat uit naar de toegankelijkheid van de dienstverlening bij specifieke regelingen gericht op mensen in een kwetsbare positie. Het onderzoek zal begin 2023 van start gaan en begin 2024 tot een publicatie leiden.

2-3 overige onderzoeksactiviteiten

aanpak coronacrisis
In het onderzoeksprogramma 2022 is aangekondigd dat de rekenkamer de mogelijkheden zou verkennen voor een onderzoek naar de aanpak van de corona crisis. In 2022 is hiervoor een verkennend onderzoek uitgevoerd. Begin 2023 wordt uitkomst van deze verkenning gepubliceerd. De uitkomsten kunnen door de raad benut worden bij het aandragen van suggesties voor de programmering voor 2024.

DoeMee Onderzoek ondersteuning raden
De rekenkamer neemt deel aan een landelijk onderzoek naar de ondersteuning van gemeenteraden, provinciale Staten en het algemeen bestuur van waterschappen. Het onderzoek is een initiatief van de Nederlandse vereniging van rekenkamer en rekenkamercommissies (NVRR). In totaal doen 60 rekenkamers in Nederland mee. Het onderzoek zal resulteren in een landelijke publicatie begin 2023. Daarnaast zal de rekenkamer op basis van de uitkomsten bepalen wat verdere mogelijkheden voor publicatie zijn.

3 Albrandswaard, Barendrecht, Capelle aan den IJssel, Krimpen aan den IJssel en Lansingerland

3-1 lopend onderzoek

woonvisie Capelle aan den IJssel
In dit onderzoek bestudeert de rekenkamer het gemeentelijke woonbeleid van Capelle aan den IJssel: de Woonvisie 2013-2020 en het daaropvolgende Programma Wonen 2019-2022. Zij doet dit aan de hand van de vraag of en hoe het beleid de afstemming van vraag en aanbod op de woningmarkt heeft verbeterd. Daartoe wordt inzichtelijk gemaakt hoe de prijssamenstelling van de woningvoorraad zich ontwikkelde (bij de nieuwbouw en bij de bestaande voorraad) en hoe de vraag van Capelse huishoudens eruit zag en ziet. Ook bestudeert de rekenkamer de inzet van gemeentelijke instrumenten en de afspraken met partners binnen het woonveld. Het onderzoeks–rapport zal begin 2023 gepubliceerd worden.

subsidies Krimpen aan den IJssel
In het najaar van 2021 is de rekenkamer gestart met een onderzoek naar subsidies. De rekenkamer onderzoekt de kwaliteit van de prestatieafspraken met gesubsidieerde instellingen, van de door de instellingen geleverde prestaties en van de wijze waarop de gemeente handelt bij eventueel niet nakomen van de prestatieafspraken.
Het onderzoek wordt uitgevoerd aan de hand van drie subsidie-ontvangende organisaties: Synerkri, het Streekmuseum Krimpenerwaard en Enver. Het onderzoek zal naar verwachting in het voorjaar van 2023 worden gepubliceerd.

woonvisie synthese
Zoals in paragraaf 2-2 is uitgewerkt, voert de rekenkamer een synthese uit van de vijf onderzoeken van de rekenkamer naar woonvisies. De synthese zal uitmonden in een rapportage die voor het zomerreces van 2023 zal worden aangeboden aan de gemeenteraden van de vijf onderzochte gemeenten (Rotterdam, Albrandswaard, Barendrecht, Capelle aan den IJssel, Lansingerland).

3-2 te starten onderzoek

Zoals in de inleiding is aangegeven heeft de rekenkamer capaciteit om maximaal twee projecten in portefeuille te hebben die alleen voor regiogemeenten zijn. Begin 2023 heeft de rekenkamer nog twee onderzoeken in uitvoering. Na afronding kunnen dus maximaal twee nieuwe onderzoeken worden opgestart. Door te combineren en synergie te zoeken, kunnen we meerwaarde realiseren waardoor toch alle aangesloten gemeenteraden voor hun kaderstellende en controlerende taak input krijgen vanuit de rekenkamer.

Voor de keuze van onderwerpen wordt aangesloten bij onderzoeken die Rotterdam uitvoert en onderwerpen die nog op de onderzoekprogrammering stonden. Concreet gaat het om de onderstaande onderzoeken:

- Gemeenschappelijke Regeling Jeugdhulp Rijnmond (voor alle regiogemeenten en Rotterdam);
- Regelingen voor minima;
- aansluiting bij nader te bepalen onderzoek voor Rotterdam (algoritmes, toegankelijkheid dienstverlening of verkeersveiligheid) voor Lansingerland;
- onderzoek Capelle aan den IJssel, nog nader te bepalen;
- DoeMee onderzoek klachtenafhandeling.

De onderstaande tabel laat zien welke onderzoeken voor welke gemeente worden gedaan.

tabel 3-1: te starten onderzoeken per gemeente

Thema	Albrandswaard	Barendrecht	Capelle aan den IJssel	Krimpen aan den IJssel	Lansingerland
GR Jeugdhulp Rijnmond	x	x	x	x	x
Regelingen voor minima		x	x		x
Aansluiting bij onderzoek Rotterdam					x
Nader te bepalen thema			x		
DoeMee klachtenafhandeling	x	x	x	x	x

Gemeenschappelijke Regeling Jeugdhulp

Zoals in paragraaf 2-2 is aangegeven gaat de rekenkamer onderzoek doen naar de gemeenschappelijke regeling jeugdhulp Rijnmond. Aan deze gemeenschappelijke regeling nemen alle gemeenten deel waarvoor de Rekenkamer Rotterdam de rekenkamerfunctie vervult. Het onderzoek is dan ook voor alle betrokken gemeenten relevant. De publicatie wordt aan alle zes de gemeenteraden aangeboden.

regelingen voor minima

Door de sterk oplopende inflatie hebben veel huishoudens in toenemende mate geldproblemen. Gemeenten kennen verschillende regelingen om mensen met een laag inkomen te ondersteunen. Het gaat dan bijvoorbeeld om tegemoetkoming in de kosten van het lidmaatschap van een sportvereniging, schoolkosten of uitkering van de energietoeslag. De rekenkamer zal een analyse maken van het gebruik en bereik van enkele belangrijke regelingen. Daarbij wordt gekeken of elk huishouden dat daar

recht op heeft er ook een beroep op doet, de wijze waarop de gemeente bekendheid geeft aan deze regeling en hoe toegankelijk de regeling is.

Dit thema was in de onderzoeksprogrammering 2022 voor Barendrecht geprogrammeerd. Gezien de huidige economische situatie en de mogelijkheid tot benchmarking acht de rekenkamer dit onderwerp relevant voor meerdere gemeenten. Daarom is besloten het onderzoek voor Barendrecht, Capelle aan den IJssel en Lansingerland uit te voeren. Het onderzoek zal in de eerste helft van 2023 starten en zal de eerste helft van 2024 worden afgerond.

aansluiting onderzoek Rotterdam: algoritmes/toegankelijkheid dienstverlening/verkeersveiligheid voor Lansingerland
Voor de gemeente Rotterdam voert de rekenkamer verschillende onderzoeken uit die zich ook lenen voor onderzoek in Lansingerland. Het gaat om onderzoek naar de governance en toepassing van algoritmes, toegankelijkheid dienstverlening en verkeersveiligheid. Parallel aan de uitvoering van het onderzoek in Rotterdam zal de rekenkamer in Lansingerland voor één van deze onderwerpen onderzoek uitvoeren. Deze keuze voor het onderwerp wordt na gedachtewisseling met de gemeenteraad gemaakt. De rekenkamer zal voor het onderzoek een aparte rapportage opstellen voor de gemeenteraad van Lansingerland, en daar waar relevant inzichten over Rotterdam integreren. Het moment van start en publicatie is afhankelijk van het gekozen onderwerp.

onderzoek Capelle aan den IJssel
In overleg met de gemeenteraad van Capelle aan den IJssel wordt een thema voor een nieuw onderzoek bepaald. Het onderzoek zal in de tweede helft van 2023 van start gaan. Dit zal tevens een pilot zijn voor het betrekken van de raden van regiogemeenten bij de onderzoeksprogrammering. Uitgaande van de gemiddelde doorlooptijd van één jaar zal dat in de loop van 2024 worden gepubliceerd.

DoeMee onderzoek klachtenafhandeling
Ook in 2023 zal de rekenkamer deelnemen aan het landelijke DoeMee onderzoek. In 2023 richt het onderzoek zich op klachtenafhandeling. Het onderzoek wordt vormgegeven in samenwerking met de Nationale Ombudsman. Afhankelijk van de timing van het landelijk onderzoek zal de rekenkamer de vorm en moment van publicatie bepalen. Ook zal samenwerking met de Rotterdamse Ombudsman plaatsvinden, die ook de ombudsfunctie vervuld in Albrandswaard, Capelle aan den IJssel en Krimpen aan den IJssel.

3-3 onderwerpen op de groslijst

In de onderzoeksprogrammering van 2022 stonden nog vier onderwerpen opgenomen:
- afvalbeleid voor Barendrecht;
- eerstelijnsjeugdzorg voor Albrandswaard;
- energietransitie voor Lansingerland
- integraliteit sociaal domein Capelle aan den IJssel.

Voor het afvalbeleid in Barendrecht geldt dat dit onderzoek niet meer wordt uitgevoerd. De reden hiervoor is een beleidswijziging in het Barendrechtse afvalbeleid. Een onderzoek is daarom niet meer opportuun.

Voor onderzoek naar de eerstelijnsjeugdzorg voor Albrandswaard geldt dat dit thema teveel raakt aan het al geprogrammeerde onderzoek naar de GR Jeugdhulp. Bovendien geldt ook voor Albrandswaard dat er onvoldoende ruimte is in de begroting voor een apart onderzoek in 2023.

De energietransitie in Lansingerland is dit jaar niet als onderzoek in de programmering opgenomen, maar is als thema wel zeer geschikt voor onderzoek voor meerdere gemeenten. De rekenkamer handhaaft dit onderwerp daarom voor de groslijst voor de programmering voor 2024.

Integraliteit van het sociaal domein stond voor Capelle aan den IJssel geprogrammeerd in 2022. Dit thema wordt meegenomen in de afweging voor het onderzoek dat in 2023 wordt gestart.

3-4 onderzoeken in 2023

Door te zoeken naar synergie lukt het om in 2023 acht onderzoeken te programmeren voor de regiogemeenten. Ter eerste zijn er twee onderzoeken met een regionale thematiek (woonvisie synthese en de GR Jeugdhulp). De eerste loopt al en zal in de eerste helft van 2023 worden gepubliceerd. De tweede zal in 2023 worden opgestart en zal in 2024 worden gepubliceerd. We ronden twee onderzoeken af die specifiek op één regiogemeente zijn gericht en al in 2021 waren opgestart. Daarnaast zullen we voor het eerst een combinatie-onderzoek doen voor drie regiogemeenten, met de mogelijkheid tot benchmarking. We zullen elke regiogemeente aanmelden voor het DoeMee onderzoek 2023. Tenslotte willen we voor de twee grootste regiogemeenten zowel de optie van aansluiten bij een onderwerp dat we in Rotterdam onderzoeken, als een nieuwe wijze van programmeren met input van de gemeenteraad verkennen.

Onze inschatting is dat we met een naar rato bijdrage aan de onderzoeken met een regionale thematiek en het DoeMee onderzoek capaciteit hebben om het combinatie-onderzoek, het aansluitonderzoek en de nieuwe wijze van programmeren op te starten. Op deze manier is iedere gemeente bij minimaal drie lopende en op te starten onderzoeken betrokken. In de onderstaande tabel is per onderzoek de verdeling over de vijf gemeenten gepresenteerd.

tabel 3-2: onderzoek in 2023

Thema	Albrands-waard	Baren-drecht	Capelle aan den IJssel	Krimpen aan den IJssel	Lansingerland
Woonvisie			x		
Subsidies				x	
Woonvisie synthese	x	x	x		x
GR Jeugdhulp Rijnmond	x	x	x	x	x
Regelingen voor minima		x	x		x
Aansluiting bij onderzoek Rotterdam					x
Nader te bepalen thema			x		
DoeMee klachtenafhandeling	x	x	x	x	x

bijlagen

Rekenkamer ROTTERDAM

bijlage 1 publicatieagenda

Publicatieagenda Rotterdam

onderzoek	start	voorzien publicatiemoment
Collegetargets	lopend	begin 2023
Woonvisie synthese	lopend	voorjaar 2023
Opvolgingsonderzoek daklozenopvang	begin 2023	zomer 2023
Integriteit	lopend	najaar 2023
Groene buitenruimte	lopend	najaar 2023
Vervolgonderzoek algoritmes	december 2022	eind 2023
Verkeersveiligheid	tweede helft 2023	zomer 2024
Regeling grote projecten	tweede helft 2023	eerste helft 2024
Toegankelijkheid dienstverlening	begin 2023	eerste helft 2024
GR Jeugdhulp Rijnmond	begin 2023	2024

Publicatieagenda regiogemeenten

Thema	Albrands-waard	Baren-drecht	Capelle aan den IJssel	Krimpen aan den IJssel	Lan-singerland	start	publicatie
Woonvisie			x			lopend	eerste helft 2023
Subsidies				x		lopend	eerste helft 2023
Woonvisie synthese	x	x	x		x	lopend	voorjaar 2023
GR Jeugdhulp Rijnmond	x	x	x	x	x	begin 2023	2024
Regelingen voor minima		x	x		x	eerste helft 2023	eerste helft 2024
aansluiting bij onderzoek Rotterdam					x	onbekend	onbekend
nader te bepalen thema			x			eind 2023	onbekend
DoeMee klachtenafhandeling	x	x	x	x	x	eerste helft 2023	eind 2023

DHG
TAXI

bijlage 2 werkwijze onderzoeksprogrammering Rotterdam

1 inleiding

De Rekenkamer Rotterdam doet onderzoek naar de doeltreffendheid, doelmatigheid en rechtmatigheid van het functioneren van de gemeente Rotterdam. Het doel is om daarmee de controlerende en kaderstellende rol van de gemeenteraad te versterken. De Rekenkamer Rotterdam is onafhankelijk in de keuze van onderzoeksonderwerpen.

De rekenkamer vindt het belangrijk dat het proces om onderzoeksonderwerpen te selecteren transparant en navolgbaar is. In dit document is toegelicht hoe zij haar selectieprocedure voor te onderzoeken onderwerpen heeft ingericht. De toelichting gaat achtereenvolgens over hoe de rekenkamer mogelijke onderwerpen verzamelt, hoe ze daaruit de te onderzoeken onderwerpen selecteert, welke producten de rekenkamer kent, het jaarlijkse moment van opstellen van de programmering en de timing en communicatie van de programmering(sstappen).[2]

2 verzamelen mogelijke onderwerpen

Ideeën voor onderwerpen worden opgehaald bij de leden van de Rotterdamse gemeenteraad, bij de onderzoeksstaf van de rekenkamer en bij de inwoners van Rotterdam.

input van raadsleden

Jaarlijks, in mei of juni, worden alle raadsleden individueel in de gelegenheid gesteld schriftelijk onderwerpen aan te dragen. Dit gebeurt middels een schriftelijke uitvraag. Door het jaar heen kan de raad ook via een motie een onderzoek aan de rekenkamer vragen (zie onderdeel 5 ‘jaarlijks opstellen programmering’).

input vanuit de onderzoeksstaf van de rekenkamer

Binnen de rekenkamer wordt in mei of juni een “pitch-ronde” gehouden. De onderzoekers houden een korte presentatie over een zelfgekozen onderwerp waarbij zij motiveren waarom dat belangrijk lijkt om in het volgende jaar te onderzoeken.[3] Na afloop van de pitches wordt gepeild hoe de onderzoeksstaf de verschillende onderwerpen beoordeelt. Alle onderwerpen worden op de groslijst gezet.

input van burgers

Af en toe krijgt de rekenkamer onderwerpsuggesties binnen van Rotterdammers via mail of via een brief. Tevens bevat de website van de rekenkamer een pagina waarop belangstellenden worden uitgenodigd een onderwerp in te dienen middels het invulveld op de pagina. Beide typen ingezonden ideeën worden na ontvangst door de rekenkamer op de groslijst geplaatst, zodat zij onderdeel zijn van het selectieproces.

2 Het bureau (de onderzoeksstaf en de ondersteunende medewerkers) van de Rekenkamer Rotterdam is ook rekenkamer voor een vijftal regiogemeente: Albrandswaard, Barendrecht, Capelle aan den IJssel, Krimpen aan den IJssel en Lansingerland. In dit document gaat het alleen over de werkwijze voor de onderzoeksprogrammering voor Rotterdam.

3 Alle onderzoekers en projectleiders van de rekenkamer volgen gedurende het jaar de activiteiten van één van de verschillende raadscommissies. Hun gepitchte onderwerp kan hiermee samenhangen, maar dit hoeft niet.

Daarnaast voert de rekenkamer eens per collegeperiode een surveyonderzoek onder burgers uit om onderwerpen voor de onderzoeksprogrammering op te halen. Alle deelnemende Rotterdammers krijgen dan de vraag voorgelegd welk onderwerp hij of zij wil aandragen, eventueel vanuit een voorbepaalde lijst met onderwerpen.

De rekenkamer Rotterdam heeft in haar bestaan verschillende onderzoeken naar rechtmatigheid uitgevoerd (naar bijvoorbeeld vermeende onjuiste besteding van een subsidie). De aanleiding voor deze onderzoeken was steeds een specifiek verzoek van de gemeenteraad of van een deelraad. De rekenkamer voert geen rechtmatigheidsonderzoek uit naar aanleiding van een verzoek van een enkele burger. Wanneer er uit meerdere bronnen signalen komen, kan dat wel aanleiding zijn om onderzoek te doen.

3 selectie

stappen in het selectieproces

Het selectieproces is onder te verdelen in vijf hoofdstappen:

1 Opstellen van een groslijst: op basis van suggesties van raadsleden, input vanuit de rekenkamer en van burgers.
2 De groslijst wordt jaarlijks door een werkgroep van rekenkameronderzoekers aan de hand van een korte toets met behulp van de selectiecriteria (zie hieronder) teruggebracht tot een shortlist van circa tien onderwerpen. Deze lijst en de onderliggende afwegingen worden besproken met de onderzoeksstaf in een intern overleg van de rekenkamer.
3 De shortlist wordt in september in een raadsbrede sessie besproken. Per onderwerp wordt input gevraagd over de precieze invalshoek en informatiebehoefte rond het thema. In de raadsessie vindt geen stemming plaats, de invalshoek is verdieping van het onderwerp.
4 In oktober voert de rekenkamer een beknopte selectietoets uit voor alle onderwerpen op de shortlist. Deze toets bestaat uit een beoordeling van de selectiecriteria in een notie van één tot twee pagina's. Op basis daarvan wordt de shortlist besproken met de onderzoeksstaf. Gestreefd wordt naar een programmering van maximaal vijf nieuwe onderzoeken per jaar, zodat er ruimte blijft om in te spelen op actuele thema's of verzoeken van de raad (zie onderdeel 5, 'jaarlijks opstellen programmering').
5 De directeur stelt op basis van deze input de onderzoeksprogrammering vast, die in december aan de raad gestuurd wordt.

criteria

De rekenkamer hanteert een aantal criteria op basis waarvan wordt beoordeeld in hoeverre een onderwerp passend is om door haar te worden onderzocht. Belangrijk is dat deze criteria geen keurslijf zijn: er is ruimte voor een onderwerp dat misschien niet aan alle criteria voldoet maar dat om een andere reden prioriteit heeft. De criteria zijn:

- *de gemeente speelt een substantiële rol op dit onderwerp en het lijkt ten behoeve van de kaderstellende en/of controlerende rol van de gemeenteraad nuttig dat zij meer kennis krijgt over het gemeentebeleid op dit onderwerp en de resultaten daarvan. Daar hoort bij dat de rekenkamer complexe informatie voor hen beter toegankelijk wil maken. Die informatie kan*

cijfermatig zijn, maar ook het discours en de politiek-bestuurlijke context betreffen. De rekenkamer kan er met andere woorden aan bijdragen dat raadsleden dit specifieke, belangrijke maar complexe beleidsonderwerp in de breedte én diepte kunnen doorgronden;

- *er is een toegevoegde waarde van onderzoek specifiek door de rekenkamer, bezien vanuit zowel haar wettelijke bevoegdheden als de onderzoeksactiviteiten van andere instituties. Bij dat laatste hoort dat de rekenkamer zich bewust is van de onderzoeksagenda en van de kortgeleden verschenen publicaties van (andere) gemeentelijke onderzoeksafdelingen zoals Concern Auditing van de gemeente Rotterdam, het onderzoeksteam van de gemeentelijke Ombudsman en de afdeling Onderzoek en Business Intelligence (OBI) van de gemeente Rotterdam;*
- *het onderwerp heeft een groot maatschappelijk of financieel belang;*
- *timing: het onderwerp is op dit moment goed onderzoekbaar, er heeft recentelijk geen (grote) beleidswijziging plaatsgevonden en deze zal naar verwachting ook niet op korte termijn plaatshebben. Ook over een jaar is het onderwerp nog steeds passend om door de rekenkamer te worden onderzocht;*
- *er is voldoende variatie in thema's en clusters, zowel binnen de jaarprogrammering als de meerjarenprogrammering;*
- *er is een evenwicht tussen meer bestuurlijke/financiële thema's, fysieke omgevingsthema's en sociaal-economische thema's.*

selectietoetsen
De selectietoets gebeurt aan de hand van bovenstaande criteria. Naast een beknopt antwoord per criterium bevat het een conclusie over de mate waarin een onderzoek naar het onderwerp passend is voor onderzoek door de rekenkamer.

4 producten
Aangezien de rekenkamer tot taak heeft de rechtmatigheid, doeltreffendheid en doelmatigheid van het gemeentebestuur te onderzoeken, produceert zij in de regel evaluatief onderzoek dat terugkijkt op beleidsvorming en beleidsuitvoering. Een enkele keer is het onderzoek een ex-ante evaluatie, dat wil zeggen een studie vooraf naar (te vormen) nieuw beleid. Een terugkerend onderzoeksonderwerp zijn de collegetargets. De rekenkamer onderzoekt de kwaliteit van de collegetargets aan het begin van elke collegeperiode en onderzoekt halverwege en aan het einde van de collegeperiode de (voortgang op) de mate van doelbereiking.

opvolgingsonderzoek
Vanaf 2022 zal de rekenkamer eens per jaar of per twee jaar een opvolgingsonderzoek uitvoeren. In een opvolgingsonderzoek kijkt de rekenkamer naar de doorwerking van de aanbevelingen van een rekenkamerrapport. Zij bekijkt in welke mate en hoe de aanbevelingen door de gemeente zijn opgepakt. Zij doet dit ongeveer twee jaar na het verschijnen van het desbetreffende rapport, zodat de gemeente al wat tijd heeft gehad om met de aanbevelingen aan de slag te gaan. Een opvolgingsonderzoek is een kort onderzoek en bestaat vooral uit deskresearch en een beperkt aantal interviews. De bevindingen worden vastgelegd in een brief aan de raad.

vervolgonderzoek
Daarnaast zal de rekenkamer eens in de vier jaar een zogeheten vervolgonderzoek uitvoeren. In dit type onderzoek kijkt de rekenkamer niet alleen naar hoe de aanbevelingen zijn opgepakt, maar ook wat het resultaat daarvan is geweest.

Daarbij beoordeelt ze die resultaten binnen de context van relevante (maatschappelijke) veranderingen sinds het verschijnen van de aanbevelingen. Zij onderzoekt dus ook of er dergelijke veranderingen zijn geweest, en zo ja hoe dit van invloed is op de resultaten van de door de gemeente in maatregelen vertaalde aanbevelingen en als aanbevelingen niet opgevolgd zijn, want daar de redenen van zijn.

Zowel opvolgingsonderzoeken als vervolgonderzoeken zijn bedoeld om de raad te helpen in haar taak het gevoerde bestuur door het college te controleren. Het overnemen van aanbevelingen is immers een raadsbesluit dat door het college moet worden uitgevoerd.

De rapporten van de rekenkamer zijn uiteraard haar belangrijkste product. Daarnaast kan het voorkomen dat zij een brief stuurt naar de raad.[4] In de meeste gevallen betreft het onderwerp van de brief informatie op basis van een geprogrammeerd, lopend onderzoek. Soms betreft het een onderwerp dat niet in de onderzoeksprogrammering is opgenomen en waarover geen rapport wordt geschreven.

5 jaarlijks opstellen programmering
Bij het opstellen van de definitieve lijst met onderzoeksonderwerpen houdt de rekenkamer rekening met de stand van zaken van lopend onderzoek. In september maakt de rekenkamer daarom een prognose van de benodigde onderzoekstijd in het volgende jaar. Dit heeft consequenties voor het aantal nieuw te programmeren onderzoek. Daarmee wordt voorkomen dat meer onderzoek wordt geprogrammeerd dan op basis van de beschikbare capaciteit kan worden opgestart en onderwerpen daarmee te lang op de plank blijven liggen. Het uitgangspunt is dat onderzoek dat geprogrammeerd wordt in het jaarprogramma ook in dat jaar wordt opgestart.

Het komt voor dat de raad de rekenkamer om onderzoek naar een specifiek onderwerp verzoekt, meestal middels een motie. Door de nieuwe aanpak van programmeren is daarvoor ook ruimte. Wanneer de rekenkamer een verzoek tot onderzoek ontvangt, wordt er een allereerst een selectietoets gedaan (zie onderdeel 4). Op basis daarvan wordt besloten of het verzoek wordt ingewilligd. Het besluit wordt in een brief of middels de onderzoeksprogrammering met de gemeenteraad gedeeld.

Als een verzoek wordt ingewilligd dan wordt gekeken naar het meest geschikte moment van start van het onderzoek. Als vanwege de urgentie er aanleiding is om het onderzoek snel te starten kan dit consequenties hebben voor de planning van andere onderzoeken. Ook het door de raad gevraagde onderzoek legt immers beslag op de onderzoekscapaciteit van de rekenkamer.

6 timing en communicatie

jaarplanning onderzoeksprogrammering
De verschillende te zetten stappen zijn in de onderstaande tabel opgenomen met daarbij het moment wanneer deze plaatsvinden en wie er bij betrokken zijn.

4 Zo zijn in de afgelopen jaren brieven geschreven op basis van onderzoek in G4-verband, onderzoek in NVVR-verband en voor de collegetargets.

jaarplanning onderzoeksprogrammering

wanneer?	wat?	wie?
mei-juni	schriftelijke uitvraag bij raadsleden	directeur RR en raad
mei-juni	interne pitch	medewerkers RR
juni	globale inschatting aantal te programmeren onderzoeken	projectleiders RR
juli-augustus	opstellen groslijst	werkgroep o.p. RR
september	definitieve inschatting aantal te programmeren onderzoeken	projectleiders RR
september	bepalen shortlist	werkgroep o.p. RR
september	raadssessie over shortlist	directeur RR en raad
oktober	selectietoetsen	werkgroep o.p. RR
november	vaststellen onderwerpen	directeur RR
december	publicatie onderzoeksprogramma	directeur RR

communicatie
In de communicatie is verantwoording en transparantie over het proces het uitgangspunt. Dat betekent dat de werkwijze, de shortlist en de uiteindelijke programmering worden gepubliceerd zodat helder is hoe met input wordt omgegaan en hoe tot een selectie is gekomen.

website
Op de website staat de volgende informatie:
- werkwijze insturen suggesties voor burgers;
- procesbeschrijving onderzoeksprogrammering inclusief selectiecriteria;
- shortlist;
- vastgesteld onderzoeksprogramma.

onderzoeksprogramma
Het onderzoeksprogramma wordt in december gepubliceerd en naar de raad gestuurd. In het onderzoeksprogramma wordt de volgende informatie opgenomen:
- procesbeschrijving onderzoeksprogrammering;
- selectiecriteria;
- nieuwe en lopende onderwerpen met toelichting, startdatum en te verwachten publicatiemoment.

Rekenkamer Rotterdam
Albrandswaard, Barendrecht, Capelle aan den IJssel, Krimpen aan den IJssel, Lansingerland en Rotterdam
Postbus 70012
3000 KP Rotterdam

telefoon
010 · 267 22 42

info@rekenkamer.rotterdam.nl
www.rekenkamer.rotterdam.nl

uitgave
Rekenkamer Rotterdam
november 2022

basisontwerp en beeldbewerking
DEWERF.com, Zuid-Beijerland

fotografie
Google maps
Rekenkamer Rotterdam
Rotterdam Partners
Ossip van Duivenbode